

Radosław Wtorek
Radca Prawny

Katowice, dnia 21 czerwca 2018 roku

Trybunał Konstytucyjny
al. J. Ch. Szucha 12a
00-918 Warszawa

Sygn. akt: Ts 249/16

Skarżący: M Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
ul.

T

KRS:

reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu
radcę prawnego Radosława Wtorek (nr wpisu KT 3760)
Kancelaria Radcy Prawnego Radosław Wtorek
ul. Hutnicza 6, 40-241 Katowice

ZAŻALENIE NA POSTANOWIENIE Z DNIA 6.06.2018 R.
DOREĆZONE W DNIU 18.06.2018 R.

Działając w imieniu Skarżącej – M Sp. z o. o. z siedzibą w T w oparciu o postanowienie Sądu Rejonowego w T z dnia września 2016 roku wydane w sprawie o sygn. akt (kopia w aktach) oraz decyzję Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia listopada 2016 roku (otrzymaną w dniu 15 listopada 2016 roku – kopia w aktach), na podstawie art. 61 ust. 5 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym zaskarżam w całości postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6.06.2018 r. (doręczone w dniu 18.06.2018 r.) – wydane w składzie jednoosobowym i na podstawie art. 61 ust. 8 w/w ustawy wnoszę o:

1. uwzględnienie niniejszego zażalenia w całości, uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz wydanie postanowienia o nadaniu dalszego biegu skardze konstytucyjnej z dnia 28.11.2016 r.

niezależenie od powyższego wnoszę o:

2. zasądzenie od Skarbu Państwa (stawki powiększonej o podatek od towarów i usług) kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w wysokości 150% stawki przewidzianej w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z

ul. Hutnicza 6, 40-241 Katowice
tel. 504 413 188
r.wtorek@kancelariawtorek.pl
NIP: 6462760636
www.kancelariawtorek.pl

Radosław Wtorek
Radca Prawny

urzędu z dnia 3 października 2016 roku - wynagrodzenia za występowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym, w tym za sporządzenie i wniesienie skargi konstytucyjnej oraz występowanie w postępowaniu zażaleniowym - które to koszty nie zostały zapłacone przez Skarżącego ani w całości ani w części.

zaskarżonemu postanowieniu z dnia 6.06.2018 r. doręczonemu w dniu 18.06.2018 r. zarzucam:

3. naruszenie art. 61 ust. 1 i ust 4 pkt 1 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w zw. z art. 53 ust. 1 pkt 1 tej ustawy - polegające na jego zastosowaniu i błędnym przyjęciu, że złożona skarga konstytucyjna nie spełnia wymogów formalnych określonych w ustawie i usunięcie braków nie jest możliwe;
4. naruszenie art. 190 ust. 5 Konstytucji RP poprzez wydanie przez Trybunał Konstytucyjny w składzie jednoosobowym orzeczenia - postanowienia z dnia 6.06.2018 r. polegające na jego niezastosowaniu i wydaniu orzeczenia w składzie jednoosobowym, a nie kolegialnym - większością głosów - wymaganym przez Konstytucję RP
5. naruszenie § 16 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 roku poprzez brak przyznania pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie skargi konstytucyjnej mimo złożenia wniosku w skardze konstytucyjnej z dnia 28.11.2016 r. o zasądzenie od Skarbu Państwa (stawki powiększonej o podatek od towarów i usług) kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w wysokości 150% stawki przewidzianej w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 roku, które to koszty nie zostały zapłacone przez Skarżącego ani w całości ani w części.

Uzasadnienie:

I.

Skarżący - za pomocą pełnomocnika z urzędu - złożył w dniu 28.11.2016 r. skargę konstytucyjną, w której zawarto wniosek o stwierdzenie, że przepisy kodeksu postępowania cywilnego na podstawie których sąd orzekł ostatecznie o prawach i wolnościach skarżącego tj.

- 1) art. 394 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zakresie jakim, wymienia on przypadki kiedy stronie przysługuje zażalenie na postanowienie sądu I instancji i odwraca zasadę konstytucyjną zgodnie z którą, wyjątki od zasady prawa do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji określa ustawa, jest niezgodny art. 78 w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji,

Radosław Wtorek
Radca Prawny

- 2) art. 117³ kodeksu postępowania cywilnego w zakresie jakim, czynność sądowa polegająca na wyznaczeniu pełnomocnika z urzędu dokonywana jest przez organ samorządu adwokackiego lub radcowskiego, który nie jest ani niezależnym i niezawisłym sądem ani trybunałem, jest niezgodny z art. 10 ust. 2 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji,
- 3) art. 118 § 5 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 21 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym w zakresie jakim, pełnomocnik z urzędu (radca prawny lub adwokat) rozstrzyga o zasadności skargi konstytucyjnej, jest niezgodny z art. 79 ust. 1 oraz art. 188 pkt 5 w zw. z art. 10 ust. 2 i w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Wskazano w niej, iż ostateczne rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w K z dnia czerwca 2016 roku wydane w sprawie o sygn. akt , w związku z którym skarżący dopatrył się naruszenia jego konstytucyjnych praw i wolności, zostało doręczone skarżącemu 25 lipca 2016 roku. Wskazano również, iż decyzja Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach o wyznaczeniu radcy prawnego Radosława Wtorek jako pełnomocnika z urzędu (celem wniesienia skargi konstytucyjnej z postanowieniem Sądu Okręgowego w K z dnia czerwca 2016 roku – sygn. akt) została doręczona pełnomocnikowi w dniu 15 listopada 2016 roku, zaś wniosek skarżącego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu z dnia 28 lipca 2016 roku został nadany pocztą i wpłynął do Sądu Rejonowego w T w dniu 29 lipca 2016 roku.

Mimo złożenia przez pełnomocnika z urzędu pisma z dnia 12 kwietnia 2018 r. wykonującego w całości zarządzenie TK z dnia 28.03.2018 r. Trybunał Konstytucyjny w składzie jednoosobowym w dniu wydał 6.06.2018 r. wydał postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Zaskarżone orzeczenie (postanowienie) nie może się ostać z następujących względów stanowiących naruszenie art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w zw. z art. 53 ust. 1 pkt 1 tej ustawy oraz naruszenie art. 190 ust. 5 Konstytucji.

II.

Wskazano w postanowieniu TK z dnia 6.06.2018 r., iż „stosownie do art. 79 ust 1 Konstytucji zarzut naruszenia prawa do zaskarżania tego orzeczenia mógłby być podstawą skargi konstytucyjnej tylko wówczas, gdyby skarżąca dysponowała ostatecznym orzeczeniem stwierdzającym brak możliwości jego zaskarżenia.” (...) „Takim orzeczeniem nie jest bowiem załączone do skargi konstytucyjnej postanowienie Sądu Okręgowego w K z dnia czerwca 2016 roku (...).”

Z w/w argumentacją nie sposób się zgodzić.

III.

W tym miejscu należy, w chronologii czasowej, należy powtórnie przedstawić niezbędne okoliczności poprzedzające wydanie kwestionowanego przez M Sp. z o. o. postanowienia Sądu Okręgowego w K z dnia .06.2016 r. wydanego w sprawie o sygn. akt (doręczonego wnioskodawcy 25.07.2016 r.). W sprawie o sygn. akt Sąd Rejonowy

Radosław Wtorek
Radca Prawny

w T ustanowiono dla M Sp. z o. o. z siedzibą w T pełnomocnika z urzędu celem wniesienia skargi konstytucyjnej w związku z postanowieniem Sądu Okręgowego w K (...). Wyznaczony pełnomocnik z urzędu sporządził opinię z dnia .08.2015 r. o braku podstaw do sporządzenia skargi konstytucyjnej. Następnie w związku z wydaną opinią M Sp. z o. o. złożyła pismem z dnia .08.2015 r. (wpływ do Sądu Rejonowego w T .09.2015 r.) wniosek o:

1. „odrzuć kandydaturę pełnomocnika wskazanej przez Okręgową Radę Adwokacką i zwrócić się do niej o wyznaczenie nowego kandydata na pełnomocnika,
2. a w przypadku oddalenia wniosku 1 o zmianę pełnomocnika celem wniesienia w sprawie skargi konstytucyjnej zgodnej z wnioskiem strony.

Postanowieniem z dnia listopada 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt Sąd Rejonowy w T :

1. oddalił wniosek o odrzucenie kandydatury pełnomocnika wskazanego przez Okręgową Radę Adwokacką w Katowicach i zwrócić się do niej o wyznaczenie nowego kandydata na pełnomocnika,
2. oddalił wniosek o zmianę ustanowionego pełnomocnika z urzędu celem wniesienia skargi konstytucyjnej.

Zgodnie z treścią pouczenia Sądu Rejonowego w T zawartego w piśmie z .11.2015 r. o doręczeniu odpisu postanowienia z dnia .11.2015 r. zawarto informację, iż „zażalenie na to orzeczenie nie przysługuje”.

Wnioskiem z dnia grudnia 2015 roku M Sp. z o. o. zwróciła się do Sądu Rejonowego w T o pisemne uzasadnienie postanowienia z dnia listopada 2015 roku oraz przestanie odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Na skutek złożonego wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia Sąd Rejonowy w T postanowieniem z dnia grudnia 2015 roku postanowił odmówić sporządzenia pisemnego uzasadnienia postanowienia z dnia listopada 2015 roku.

Następnie skarżąca złożyła pismem z dnia .01.2016 r. zażalenie na postanowienie z dnia .12.2015 r. Sądu Rejonowego w T na skutek, którego zostało wydane postanowienie Sądu Okręgowego w K z czerwca 2016 roku sygn. akt.

Kwestionowanym przez M Sp. z o. o. o niezgodność z Konstytucją postanowieniem z dnia czerwca 2016 roku Sąd Okręgowy w K w sprawie o sygn. akt. oddalił zażalenie spółki M Sp. z o. o. Sąd Okręgowy w K w uzasadnieniu postanowienia zaznaczył, „żaden z przepisów prawa procesowego nie stanowi podstawy do uznania za zaskarżalne postanowienia, którego przedmiotem jest rozpoznanie wniosku strony o zmianę osoby ustanowionej z urzędu pełnomocnika, po wykonaniu czynności zastępstwa procesowego. Zażalenie przysługuje stronie jedynie na postanowienie o odmowie ustanowienia dla niej adwokata lub radcy prawnego zgodnie z art. 394 § 1 pkt 2 k. p. c. Zatem prawidłowo Sąd Rejonowy nie sporządził uzasadnienia postanowienia z dnia listopada 2015 r. gdyż postanowienie to nie podlega zaskarżeniu. Przepis ten (art. 394 § 1 pkt 2 k. p. c.) stwierdza, że zażalenie przysługuje na postanowienie sądu I instancji, którego przedmiotem jest odmowa ustanowienia adwokata lub

Radosław Wtorek
Radca Prawny

przez osobę uprawnioną oraz czy skargę złożono na przepis mający związek z postępowaniem stanowiącym podstawę skargi :

Zgodnie z art. 61 ust. 4 tej ustawy Trybunał w składzie jednego sędziego Trybunału wydaje postanowienie o odmowie nadania wniosкови, o którym mowa w ust. 1, albo skardze konstytucyjnej dalszego biegu, jeżeli:

- 1) wniosek, o którym mowa w ust. 1, albo skarga konstytucyjna nie spełniają wymogów określonych w ustawie i usunięcie braków nie jest możliwe;
- 2) braki, o których mowa w ust. 3, nie zostały usunięte w terminie;
- 3) wniosek, o którym mowa w ust. 1, albo skarga konstytucyjna są oczywiście bezzasadne.

Przy czym pojęcie oczywistej bezzasadności to stan , jak wskazuje się bowiem w ugruntowanej doktrynie i judykaturze gdy jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu orzeczenia z dnia 3 listopada 2009 r. w sprawie Sygn. Akt I Acz 744/ 2009 gdy oczywista bezzasadność roszczenia to bezzasadność nie budząca jakichkolwiek wątpliwości co do tego, że roszczenie, z którym występuje powód, nie zasługuje na udzielenie mu ochrony prawnej, przy czym wniosek taki nasuwa się niezwłocznie po zaznajomieniu się z roszczeniem i jego podstawą faktyczną i prawną. – patrz LEX 551996

W uzasadnieniu w/w orzeczenia wskazano Jak trafnie - w ślad za Sądem Najwyższym - zauważył Sąd Okręgowy, roszczenie jest oczywiście bezzasadne wówczas, gdy ta bezzasadność jest oczywiście zrozumiała dla każdego, bez potrzeby dokładnej analizy sprawy pod względem faktycznym i prawnym lub jeśli roszczenie jest sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (orzec. SN z 19 marca 1947 r., C III 149/47., OSN 1948, nr 1, poz. 28). Oczywista bezzasadność roszczenia to zatem bezzasadność nie budząca jakichkolwiek wątpliwości co do tego, że roszczenie, z którym występuje powód, nie zasługuje na udzielenie mu ochrony prawnej, przy czym wniosek taki nasuwa się niezwłocznie po zaznajomieniu się z roszczeniem i jego podstawą faktyczną i prawną. Roszczenie może bowiem być oczywiście bezzasadne zarówno z przyczyn faktycznych (gdy wnioski wysnute przez stronę z powołanych przez nią okoliczności faktycznych są rażąco sprzeczne z zasadami logiki) bądź z przyczyn prawnych, gdy każdy prawnik bez głębszej analizy, z góry, może ocenić, że roszczenie nie może być uwzględnione (np. z powodu oczywistego braku dopuszczalności drogi sądowej).

V.

Nietrafny jest przy tym pogląd wyrażony w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia z dnia 6 czerwca 2018 r. iż zakresu uprawnienia określonego w Art. 79 ust. 1 Konstytucji ograniczony jest wyłącznie do przepisów „użytych” w ostatecznym orzeczeniu wydanym w sprawie stanowiącej podstawę złożenia skargi.

Dla uzasadnienia tej tezy przywołać należy pogląd wyrażony przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 września 2002 r., Sygn. Akt SK 35/01 : *kwestią techniczną jest to, w jaki sposób proces analizy obowiązujących przepisów, który ostatecznie doprowadził organ procesowy do konkluzji zawartej w wydanym orzeczeniu, zostanie w nim uzewnętrzniony w postaci podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Sam zaś fakt niepowołania konkretnego przepisu nie przesądza jeszcze o tym, czy stanowił*

Radosław Wtorek
Radca Prawny

on podstawie wydanego orzeczenia w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 9 października 2001 r., sygn. SK 8/00, OTK ZU nr 7/2001, poz. 211).

Ponadto Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 29 kwietnia 2008 r., sygn. akt SK 11/07 stwierdził, że przedmiotem kontroli w ramach procedury skargi konstytucyjnej może być zatem nie tylko przepis wskazany w petitum rozstrzygnięcia, czy w jego uzasadnieniu, ale także te regulacje, które znajdują zastosowanie przy rozstrzygnięciu sprawy (...) (zob. postanowienia TK: z 21 października 2003 r., sygn. SK 41/02, OTK ZU nr 8/A/2003, poz. 89 i z 14 grudnia 2004 r., sygn. SK 29/03, OTK ZU nr 11/A/2004, poz. 124 oraz wyroki z 15 czerwca 2004 r., sygn. SK 43/03, OTK ZU nr 6/A/2004, poz. 58 i z 7 marca 2006 r., sygn. SK 11/05, OTK ZU nr 3/A/2006, poz. 27).

W końcu wskazać należy na fragment uzasadnienia wyroku z dnia 22 października 2013 r., Sygn. Akt SK 14/11, zgodnie z którym: „w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się, że konieczność ustanowienia określonych środków proceduralnych w niektórych kwestiach wypadkowych, niemających charakteru odrębnej sprawy w rozumieniu Konstytucji, może wynikać z ogólnego wymogu ukształtowania procedury sądowej zgodnie z zasadami sprawiedliwości proceduralnej. Trybunał dokonywał oceny kwestii wypadkowych (incydentalnych) z punktu widzenia art. 45 ust. 1 Konstytucji, m.in. w sprawach dotyczących wniosku o wyłączenie sędziego (zob. wyrok z 2 czerwca 2010 r., sygn. SK 38/09, OTK ZU nr 5/A/2010, poz. 46), wniosku o wyłączenie prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze (zob. wyrok z 18 lipca 2011 r., sygn. SK 10/10, OTK ZU nr 6/A/2011, poz. 58), ukarania karą porządkową (zob. wyrok z 3 lipca 2002 r., sygn. SK 31/01, OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 49), rozstrzygnięcia w sprawie zamiany kary grzywny na karę pozbawienia wolności (zob. wyrok z 5 lipca 2005 r., sygn. SK 26/04, OTK ZU nr 7/A/2005, poz. 78), zwolnienia od kosztów sądowych (zob. wyrok z 31 marca 2009 r., sygn. SK 19/08, OTK ZU nr 3/A/2009, poz. 29), czy wniosku o wyłączenie komornika (zob. wyrok z 12 kwietnia 2012 r., sygn. SK 21/11)”.

Pogląd ten został precyzyjnie opisany w rozważaniach dokonanych przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu Wyroku z dnia 24 października 2007 r. w sprawie pod Sygn. Akt SK 7/06: W związku z tym należy zwrócić uwagę, że w myśl art. (...) sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach środka odwoławczego, a w zakresie szerszym o tyle tylko, o ile ustawa to przewiduje. Sąd okręgowy rozpoznający zażalenie na postanowienie (...) nie rozpoznaje sprawy od nowa, natomiast bada zgodność z prawem postanowienia sądu rejonowego, czyniąc to w granicach podniesionych zarzutów. Jeżeli zarzuty te nie są zasadne, sąd nie wydaje nowego postanowienia, ale utrzymuje w mocy postanowienie zaskarżone. Właściwe organy wykonują wówczas postanowienie sądu utrzymane w mocy. Postanowienie sądu okręgowego nie kształtuje zatem samodzielnie sytuacji prawnej (...), ale pozostaje w nierozzerwalnym w związku z utrzymanym w mocy postanowieniem sądu rejonowego. Na ostateczne rozstrzygnięcie składa się zatem nie tylko postanowienie sądu utrzymujące w mocy postanowienie sądu niższego szczebla, ale również utrzymywane w mocy postanowienie sądu rejonowego. Mając to na uwadze, nie można twierdzić, że przepisy stosowane wyłącznie w postępowaniu przed sądem rejonowym nie stanowią podstawy ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie skarżącego. Przyjęcie odmiennego poglądu prowadziłoby do sytuacji, w której przepisy stosowane wyłącznie w postępowaniu przed sądem pierwszej

Radosław Wtorek
Radca Prawny

instancji nie mogłyby nigdy stanowić przedmiotu skargi konstytucyjnej. Oznaczałoby to niezasadne przedmiotowe ograniczenie art. 79 Konstytucji.

(...) Istotą orzeczenia ostatecznego w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji jest więc jego związek z danym prawem lub wolnością konstytucyjnie chronionymi, nie zaś związek z toczącym się innym postępowaniem, nawet gdyby postępowanie to z punktu widzenia organu je prowadzącego miało charakter główny i zasadniczy, zaś postępowanie, w wyniku którego wydano orzeczenie dotyczące praw i wolności skarżącego, należało uznawać za jedynie poboczne, dodatkowe czy służebne wobec postępowania głównego” (OTK ZU nr 7/A/2006, poz. 85, s. 851). Trybunał Konstytucyjny w pełnym składzie podziela poglądy wyrażone w cytowanym wyroku.

(...) Zdarza się także, że organ orzekający wykorzystuje jakąś normę, konstruując treść rozstrzygnięcia (co wynika z uzasadnienia orzeczenia i rekonstrukcji rozumowania organu orzekającego), ale wyraźnie w sentencji jej nie powołał. I w takim wypadku orzecznictwo TK (por. m.in. wyrok z 9 października 2001 r., sygn. SK 8/00, OTK ZU nr 7/2001, poz. 211, s. 1031-1034, s. 829; wyrok z 17 września 2002 r., sygn. SK 35/01, OTK ZU nr 5/2002, poz. 60; wyrok z 14 czerwca 2004 r., sygn. SK 43/03, OTK ZU nr 6/A/2004, poz. 58, s. 753; postanowienie z 14 grudnia 2004 r., sygn. SK 29/03, OTK ZU nr 11/A/2004, poz. 124, s. 1455; wyrok z 7 marca 2006 r., sygn. SK 11/05, OTK ZU nr 3/A/2006, poz. 27, s. 272; wyrok z 24 kwietnia 2007, sygn. SK 49/05, OTK ZU nr 4/A/2007, poz. 39, s. 408) przyjmuje, że istnieje wymagany przez art. 79 Konstytucji związek między orzeczeniem i przedmiotem kontroli konstytucyjności, jakkolwiek nie jest on wprost ujawniony w treści sentencji indywidualnego rozstrzygnięcia.

Kolejna grupa wypadków charakteryzuje się luźniejszym związkiem między zaskarżoną normą i ostatecznym rozstrzygnięciem. Jeden wariant takiej sytuacji można obserwować wówczas, gdy norma, której dotyczy zarzut niekonstytucyjności „była „użyta” przez organ orzekający w ramach konkretnego postępowania, jako decydująca o rozstrzygnięciu kwestii ubocznej w postępowaniu (np. kwestii policji sądowej, por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 marca 2004 r., sygn. akt SK 53/03, OTK ZU nr 3/A/2004, poz. 16), lub w padkowej, nieujawnionej *expressis verbis* w samym tekście ostatecznego orzeczenia (por. wyrok z 12 grudnia 2005 r., sygn. SK 20/04, OTK ZU nr 11/A/2005, poz. 133, s. 1520; wyrok z 24 lipca 2006 r., sygn. SK 58/03, OTK ZU nr 7/A/2006, poz. 85, s. 851-852). W takich wypadkach związek wymagany przez art. 79 Konstytucji jest znacznie mniej intensywny niż w poprzednich dwóch opisanych sytuacjach, jakkolwiek niepodobna negować jego istnienia. Orzecznictwo TK dostarcza zróżnicowanych przykładów traktowania tego rodzaju sytuacji, które dla niniejszej sprawy nie mają jednak znaczenia.

(...) Zasadniczy zarzut przedstawiony przez skarżących dotyczy naruszenia prawa do sądu zagwarantowanego w art. 45 Konstytucji. Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego prawo do sądu obejmuje w szczególności: 1) prawo do uruchomienia postępowania sądowego, 2) prawo do odpowiednio ukształtowanej procedury sądowej, zgodnie z zasadami sprawiedliwości, jawności i dwuinstancyjności oraz 3) prawo do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia. Zakres przedmiotowy stosowania gwarancji zawartych w analizowanym przepisie konstytucyjnym wyznacza pojęcie sprawy. Ustalając znaczenie tego pojęcia Trybunał Konstytucyjny zwracał uwagę na treść art. 175 Konstytucji, który wyraża zasadę monopolu sądów w zakresie sprawowania wymiaru sprawiedliwości. W świetle dotychczasowego orzecznictwa

Radosław Wtorek
Radca Prawny

pojęcie sprawy pozostaje w ścisłym związku z pojęciem wymiaru sprawiedliwości (...) Ogólnie rzecz ujmując, pojęcie sprawy oznacza wszelkie sytuacje, w których pojawia się konieczność rozstrzygnięcia o prawach danego podmiotu w relacji z innymi równorzędnymi podmiotami lub w relacji z władzą publiczną, a jednocześnie natura danych stosunków prawnych wyklucza arbitralność rozstrzygnięcia o sytuacji prawnej podmiotu przez drugą stronę tego stosunku (zob. wyrok z 10 maja 2000 r., sygn. K. 21/99, OTK ZU nr 4/2000, s. 555). (...) Rozważając zakres stosowania art. 45 Konstytucji, należy wziąć pod uwagę całokształt przepisów.

Na uzasadnienie swojego negatywnego stanowiska powołuje się także Trybunał na pogląd iż skarga konstytucyjna ma być skarga na przepis, a nie na sposób stosowania prawa. Przywołać więc należy uzasadnienie Wyroku z dnia 2 czerwca 2009 r w którym Trybunał Konstytucyjny wskazał iż w związku z powyższym powstaje pytanie, czy przedmiotem skarg konstytucyjnych nie jest w istocie praktyka stosowania kwestionowanego przepisu. Jest to o tyle istotne, że Trybunał Konstytucyjny na podstawie art. 79 Konstytucji nie podejmuje kontroli konstytucyjności stosowania prawa. Może więc tak się zdarzyć, że w sprawie występuje naruszenie prawa konstytucyjnego, lecz wiąże się ono nie z treścią kontrolowanego przepisu, lecz praktycznym jego zastosowaniem (interpretacja przepisów, subsumpcja, rozumowania zastosowane przez orzekający sąd itd.). W takich wypadkach Trybunał Konstytucyjny nie ma podstaw do dokonania kontroli konstytucyjności zgodnie z treścią skargi (zob. wyrok z 1 lipca 2008 r., sygn. SK 40/07, OTK ZU nr 6/A/2008, poz. 101). Skarga konstytucyjna w polskim systemie prawnym jest bowiem zawsze „skargą na przepis”, a nie na jego konkretne, wadliwe zastosowanie, nawet jeśli prowadziłoby ono do niekonstytucyjnego skutku.

Nie można przy tym tracić z pola widzenia okoliczności, że różnica między „skargą na prawo” a „skargą na jego aplikację” jest płynna i zaciera się niejako z dwóch stron: ze strony Trybunału Konstytucyjnego i dokonywanej przezeń kontroli, ale także ze strony sądów powszechnych. Trybunał przedmiotem swej kontroli czyni to, co jest „zawarte w przepisie”, a więc kontroluje normy. Orzeczenie o częściowej niekonstytucyjności przepisu zamiast radykalnej jego eliminacji wpływa mniej destrukcyjnie na system prawny. W rezultacie możemy mieć różne postacie niekonstytucyjności. Jedną to niekonstytucyjność fragmentu jednostki redakcyjnej, jaką jest tekst przepisu. Nie zawsze jednak jest to możliwe, ponieważ Trybunał, eliminując fragment przepisu, nie jest władny nie tylko niczego do niego dodać, ale nawet zmienić formy gramatycznej czy interpunkcji. Inną postacią orzekania o częściowej niekonstytucyjności jest orzekanie o normie (jako o jednostce funkcjonalnej systemu prawa). Wyodrębnienia normy dokonuje się wedle różnych kryteriów: przedmiotowego, podmiotowego, czasowego. Niejednokrotnie jedna norma bywa wyrażona w kilku przepisach określających zasady, wyjątki, poszczególne zakresy przepisów. Wtedy jednak dochodzi do nieuniknionego zacierania się granic między tekstem prawa i jego stosowaniem. Ta właśnie sprawa decyduje o dialektycznej, systemowej i fundamentalnej wręcz „płynności granicy kompetencyjnej” między kontrolą konstytucyjności i aplikacją prawa. Ta ostatnia bowiem, której dokonują sądy powszechne, niejako z drugiej strony, także prowadzi do zatarcia wspomnianej granicy. Sądy bowiem po to, aby zastosować prawo, muszą dokonać „odkodowania” z tekstu prawnego, i to in abstracto, normy jednostkowego zastosowania. To stawia je w konflikcie z kompetencją Trybunału. Z tej przyczyny należy minimalizować źródło konfliktu z

Radosław Wtorek
Radca Prawny

obu stron. Jeśli zatem niejednoznaczność praktyki stwarza szanse na uzyskanie konstytucyjności poprzez jej korektę, należy powstrzymać się z radykalną derogacją przepisu w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego (zob. wyrok TK z 27 października 2004 r., sygn. SK 1/04, OTK ZU nr 9/A/2004, poz. 96).

Jednocześnie w dotychczasowym orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego ukształtowany został pogląd, że jeżeli utrwalona i konsekwentna praktyka stosowania prawa w sposób bezsporny ustaliła wykładnię danego przepisu prawnego, a jednocześnie przyjęta interpretacja nie jest kwestionowana przez przedstawicieli doktryny, to przedmiot kontroli konstytucyjności stanowi norma prawna dekodowana z danego przepisu zgodnie z ustaloną praktyką (zob. np. wyrok z 24 czerwca 2008 r., sygn. SK 16/06, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 85 i powołane w nim postanowienie z 19 lipca 2005 r., sygn. SK 37/04, OTK ZU nr 7/A/2005, poz. 87 z odwołaniem do wcześniejszego orzecznictwa). Jak ponadto wskazał Trybunał Konstytucyjny, „stałość, powtarzalność i powszechność praktyki sądowej może nadawać kwestionowanemu unormowaniu w sposób stały i powszechny określone znaczenie, podlegające następnie kontroli konstytucyjności. Stałość i powszechność praktyki, wynikającej z odczytywania przepisów w sposób niekonstytucyjny, powoduje bowiem nadanie samym przepisom trwałego i niekonstytucyjnego znaczenia. (...) Ujawnienie (...) zależności pomiędzy sferą stanowienia i stosowania prawa wymaga jednakże każdorazowo stwierdzenia, czy w istocie rzeczy mamy do czynienia z taką właśnie powtarzalną i powszechną metodą wykładni określonego przepisu (unormowania)” (postanowienie z 21 września 2005 r., sygn. SK 32/04, OTK ZU nr 8/A/2005, poz. 95).

Podkreślić bowiem należy, że jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w Wyroku z dnia 24 listopada 2016 r. wydanym pod Sygn. Akt K 11 / 15 : kontrola dokonywana przez Trybunału nie sprowadza się do weryfikacji, który – z kilku uznanych przez sądy za dopuszczalne – rezultatów interpretacji określonego przepisu jest właściwy. Kontrola konstytucyjności ma bowiem na celu wyeliminowanie z porządku prawnego normy niezgodnej z Konstytucją, a nie przesądzenie, który z możliwych wariantów interpretacyjnych wyrażającego tę normę przepisu powinien być przyjęty przez sądy (zob. np. postanowienie TK z 14 lipca 2015 r. w sprawie P 47/13, wyrok TK z 7 grudnia 2015 r. w sprawie P 37/15). Okoliczność ta umknęła uwadze Trybunału przy wydawaniu orzeczenia w niniejszej sprawie.

Przywołać w tym miejscu należy pogląd wyrażony w Wyroku z dnia 20 maja 2008 r., wydanym pod Sygn. akt P 18/07 w którym Trybunał Konstytucyjny ostrzegł iż naruszenie praw konstytucyjnych "może być wynikiem działania (kumulatywnie lub indywidualnie) ustawodawcy lub przedstawicieli praktyki, w tym przede wszystkim organów wymiaru sprawiedliwości" (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2008 r., sygn. akt P 18/07).

Idąc dalej należałoby przywołać wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2008 r., Sygn. Akt SK 11/07, w którym wskazano: „Trybunał Konstytucyjny zwracał uwagę, że nierzetelne procedury sądowe, nawet jeśli nie muszą prowadzić wprost do faktycznego zawieszenia obowiązywania konstytucyjnego prawa do sądu, a pośrednio do unicestwienia innych praw i wolności konstytucyjnych, których ochronę gwarantuje prawo do sądu (np. godność osobistą, życie, wolność, prawo własności), to jednak przez naruszenie zaufania, jakie musi wytwarzać rzetelna procedura

Radosław Wtorek
Radca Prawny

sądowa, budzą zastrzeżenia. Uzasadnia to tezę, że sprawiedliwość proceduralna należy do istoty konstytucyjnego prawa do sądu, albowiem prawo do sądu bez zachowania standardu rzetelności postępowania byłoby prawem fasadowym (zob. wyrok TK z 16 stycznia 2006 r., sygn. SK 30/05, OTK ZU nr 1/A/2006, poz. 2).”

VI.

Podkreślić więc należy, że dopiero wzajemna korelacja zaskarżonych zakresów praw zastosowanych w sprawie skarżącego (stanowiącej podstawę wniesienia skargi) doprowadziła do pozbawienia skarżącego prawa do Sądu - art. 45 ust. 1 Konstytucji i naruszenia art. 78 w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji, art. 10 ust. 2, art. 79 ust. 1 oraz art. 188 pkt 5.

VII.

Całkowitym nieuzasadnionym i pozbawionym jest podstaw prawnych jest żądanie złożenia nie przewidzianego przez prawo i niedopuszczalnego zażalenia (zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w T z dnia .11.2015 r.) celem wykazania iż zażalenie to jest niedopuszczalne. Otóż zgodnie z art. 31 ust. 2 Konstytucji prawa do skargi konstytucyjnej nie może być uzależnione od dokonania czynności procesowej, której prawo nie przewiduje.

Mając na względzie przywołać należy dodatkowo w tym miejscu wywód Trybunału Konstytucyjnego zawarty w postanowieniu z dnia 24 listopada 2004 r. w sprawie Sygn. Akt Ts 72/04, iż *„zgodnie z ustawą jeżeli brak jest środków zaskarżenia, warunek wyczerpania drogi prawnej nie ma znaczenia, a skarżący może złożyć skargę konstytucyjną, przyjmując za jej podstawę orzeczenie odnoszące się do przysługujących mu konstytucyjnych wolności lub praw lub obciążających go konstytucyjnych obowiązków”*.

VIII.

Należy podkreślić, że postanowienie wydane w przedmiocie oddalenia wniosku o zmianę pełnomocnika z urzędu, który sporządził opinię o braku podstaw do sporządzenia skargi konstytucyjnej poprzedziło postanowienie o oddaleniu wniosku o sporządzenie uzasadnienia w/w postanowienia, zaś postanowienie Sądu Okręgowego w K z dnia czerwca 2016 roku jest de facto postanowieniem kończącym w sprawie, gdyż kończy postępowanie zainicjowane dla sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej.

IX.

Art. 190 ust. 5 Konstytucji RP wprost stanowi, iż *„Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zapadają większością głosów.”* Brak jest w Konstytucji wyjątków od tej reguły i brak jest również w Konstytucji delegacji do określenia tej kwestii w akcie o randze ustawy. W konsekwencji wydanie zaskarżonego orzeczenia – postanowienie w składzie jednoosobowym, a niekolegialnym – bez głosowania – stanowi bezpośrednio naruszenie normy z art. 190 ust. 5 Konstytucji.

„Jedynym przepisem Konstytucji RP dotyczącym wprost kwestii toku postępowania przed TK jest art. 190 ust. 5, przewidujący, że orzeczenie zapada większością głosów. Przepis ten jest

Radosław Wtorek
Radca Prawny

jednoznaczny i nadaje się do bezpośredniego stosowania, w rozumieniu art. 8 ust. 2 Konstytucji RP. Chodzi tu o większość głosów sędziów zasiadających w składzie orzekającym rozpoznającym daną sprawę. Określenie na poziomie konstytucyjnym wymogu uzyskania określonej większości ma charakter gwarancyjny. Ma ono zapobiegać manipulowaniu przez większość parlamentarną zdefiniowanym w Konstytucji RP mechanizmem podejmowania decyzji w ramach poszczególnych kolegialnych organów państwa.¹

X.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że postanowienie z dnia 6.06.2018 r. zostało wydane z naruszeniem § 16 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 roku gdyż pominięto w nim przyznanie pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie skargi konstytucyjnej mimo złożenia wniosku w skardze konstytucyjnej z dnia 28.11.2016 r. o zasądzenie od Skarbu Państwa (stawki powiększonej o podatek od towarów i usług) kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w wysokości 150% stawki przewidzianej w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 roku, które to koszty nie zostały zapłacone przez Skarżącego ani w całości ani w części.

Znaczny nakład pracy związany ze sporządzeniem niniejszej skargi, w tym czas (kilka dni), kilka wizyt w Sądzie Rejonowym w T na przeglądanie akt sądowych, spotkanie z klientem z urzędu w siedzibie Kancelarii oraz wkład pracy radcy prawnego w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych oraz znaczny stopień zawichości sprawy uzasadnia zasądzenie kosztów pomocy z urzędu w wysokości 150% stawki określonej w w/w rozporządzeniu.

Mając na uwadze powyższe wnoszę jak w petitum.

Z poważaniem
Pełnomocnik z urzędu

RADCA PRAWNY
Radosław Wtorek
Radosław Wtorek
(KI 3760)

Załączniki:

1. odpis zażalenia x 3.

---

¹ Sajdan, Bosek, Komentarz do art.. 190 Konstytucji RP, wydanie 1, Legalis 2016